

Lélekemelő

pszichiáterek egymás között

*A művészi
szemfényvesztés...*

Pszicho-literatúra

Ép tételekben ép test

*Quo Vadis komplex
medicina?*

képek
hangulatok
könyvek

Tartalom

KONGRESSZUS
Ép lélekben ép test, avagy irányt váltanak a pszichiáterek **04**

EPIGENETIKA
Quo Vadis komplex medicina? **08**

HATÁRON TÚL
Két kultúra között... **10**
A szamizdattól Malina Hedvigig... **12**

KÖLTÉSZET ÉS ZENE
Pszicho-literatúra **14**

FOTÓ
Hobbiból művészet... **16**

HÉTKÖZNAPI FILMEK
Filmklub másképpen... **19**

EURÓPA TANÁCS
A kishalakat saját megbízóik dobják fel **21**

SAKDOLGOZÓK
Tünde járt a földi paradicsomban... **24**

MŰVÉSZEK
A művészi szemfényvesztés... **26**

LÉLEKEMELŐ LIVE
József Attilától az élet indájáig... **29**

VILÁGHÁLÓ
Az internet és az egészségügy **32**

EGIS
Az Egis a körmendi kosárcsapat névadó szponzora lett **34**

Kedves Olvasó!

Mit tenne Ön, ha minden évben lenne egy éjszaka, amikor bármit elkövethet következmények nélkül? Amikor este 7-től reggel 7-ig szolgálaton kívül helyezi magát a rendőrség, a mentőszolgálat, a tűzoltók és valamennyi kórház. Lopna, rabolna, gyilkolna, vagy netán megmaradna békés polgárnak? Ezt a kérdést feszegeti *A bűn éjszakája*. Besorolása szerint thriller, de inkább izgalmas lélektani dráma és társadalomkritika, egy család sorsát követi nyomon egyetlen éjszakán át. Négy ember sorsát, döntéseit, akikről kiderül, meddig képesek elmenni, hogy megvédjék magukat, amikor a gyilkos külvilág betör az otthonukba.

2022-ben vagyunk, egy olyan Amerikában, ahol a kormány minimálisra csökkentette a bűnözést, ismeretlen a munkanélküliség, a gazdaság pedig prosperál. Hogyan érték el ezt a hihetetlen eredményt? Az alapító atyák minden évben elrendelik az irtás éjszakáját – egyetlen éjszakát a 365-ből –, amikor bármilyen bűncselekmény – védtelen emberek hobbi-mészárlását is beleértve – büntetés nélkül elkövethető. Ez egy olyan éjszaka, amikor szabad a vásár, vagyis a brutalitás, az agresszió, a horror. A bankárok, orvosok, ügyvédek – a sor tetszőlegesen bővíthető – késsel, pisztollyal, puskával, baltával felfegyverkezve mindent megtehetnek felelősségre vonás nélkül.

A filmben egy tehetős, középosztálybeli család életébe csöppenünk. Kerítésekkel körbezárt környéken laknak, úgy tűnik: privilegizált helyzetük lehetővé teszi, hogy az irtás éjszakája ne veszélyeztesse őket, és hogy biztonságban, a tévén keresztül követhessék az eseményeket. A műsorban a tudósok azzal magyarázzák a lépés szükségességét, hogy eredendően agresszív a természetünk, és hogy a társadalom javára válik, ha egyszer egy évben mindenki kiereszti a felgyülemlett feszültséget.

A Sandin-házaspár (Ethan Hawke és Lena Headey) házáat egy hozzájuk bemenekülő, idegen miatt megrohanja egy jólöltözött fiatalokból álló banda. Követelik a már megsebesített fekete bőrű áldozatukat, hogy pontot tehessenek az i-re, bevégezhessek, amit elkezdtek. Most Jamesen, a feleségén Maryn, és a gyermekeiken a sor, hogy túléljék az éjszakát anélkül, hogy olyan szörnyetegekké változnának, mint akik elől elrejtőztek. De vajon sikerül-e békepártinak maradniuk, vagy gyilkolniuk kell ahhoz, hogy életben maradhassanak? Annál is inkább, mert a zseniálisnak beharangozott biztonsági rendszert valójában olyan könnyű feltörni, mintha csak egy gagyi papírmásolat lenne.

A bűn éjszakája megkerüli a törvény elfogadását megelőző, vélhetően óriási viták ismertetését, és már azt az állapotot mutatja meg, amelyben a társadalom döntő többsége természetesnek veszi a mézárás éjszakáját. Az ötlet és a propaganda is briliáns. Amerika újjászületéseként emlegetik a bűn éjszakájának bevezetését, a megtisztulás – ez az akció minősítése – pedig eufemizmus arra, hogy emberek halomra ölik egymást.

Brutális, ugyanakkor nagyon is elképzelhető jövőképpel sokkol minket Hollywood ebben a filmben. Merthogy az emberi természet sokszínű. Az is belefér, hogy az erőszak a génjeinkben lakozik, és vérszomjas, gyilkos majmok módjára cselekszünk, meg az is, hogy belénk van kódolva az empátia, és az önkontroll is. Az pedig, hogy melyik hajlam kerül előtérbe, a társadalmi környezettől függ, ahogyan a történelem során ciklikusan jelentkező vérontások is bizonyítják.

A környezet és az életmód hatását emelte ki az MPT VIII. Nemzeti Kongresszusának egyik főelőadója Falus András akadémikus is, mondván a mendeli alaptörvények már nem érvényesek, hiszen megváltoztatja őket az epigenetika, aminek segítségével gének ki-, illetve bekapcsolhatók. A vele készült interjú mellett a Lélekemelőben olvashatnak erőszakról is, hiszen az MPT újonnan kitüntetett tiszteletbeli tagjáról, Jozef Hašto szlovák pszichiáterről nem írhatunk Malina Hedvig, a brutálisan bántalmazott szlovákiai magyar lány történetének ismertetése nélkül. A másik tiszteletbeli tag, Dinesh Bhugra indiai származású londoni pszichiáter többek között az erőszakos szexről és a pedofiliáról is megosztja véleményét lapunk olvasóival. Vagy itt van Gerevich József írása a művészek speciális kategóriákba sorolásáról, a szemfényvesztő művészek – például Amadeo Modigliani – agressziójáról, aki súlyos fizikai és lelki megpróbáltatásoknak tette ki mindazokat a nőket, akik intim közelségbe kerültek vele. Legalább ilyen érdekes Frecska Ede a Lélekemelő Live rendezvényen elhangzott előadása az élet indájáról és a halál köteléről. A többi interjúhoz, riporthoz is jó szórakozást kíván:

B. Király Györgyi

Lélekemelő

A Psychoeducatio-
Léleknevelés Alapítvány
és az EGIS szakmai-
kulturális magazinja a
Magyar Pszichiátriai
Társaság támogatásával.

ISSN 2061-4187

Felelős szerkesztő:

B.K.Gy.

Szerkesztő:

Füredi János és
Harmatta János

Szaktanácsadó:

Molnár Károly és
Nagy Enikő Éva

Koordinátor:

Turjányi Katalin

Munkatársak:

Boromissza Pirooska,
Bozsán Eta,
Bulla Bianka,
Csák Elemér,
Gubcsi Anikó,
Vámos Éva és
Várhegyi Andrea

Tördelőszerkesztő:

Tusor Ildikó

A lap orvosok és egészség- ügyi szakdolgozók számára készül, terjesztik:

az EGIS orvoslátogatói,
beszerezhető a Léleknevelés
Alapítvány – XII. ker. Szilágyi
Erzsébet fasor 22.

Tel.: 275-2452 –, illetve a
Magyar Pszichiátriai Társaság
– II. ker. Hűvösvölgyi út 75/a.
Tel.: 275-0000 – titkárságán.